

החמור הערמומי

א. קאראלייב
ציורים מ. בילומלינסקיי

השמש נטה למערב, צללים של עצים התארכו והשרב הוקל במעט. רוח קלילה נשבה והערבות שקשקו בעליהן. הציפורים התעוררו והתחילו לציץ. פרחים צהובים של הסביונים משכו את גבעוליהם כאילו רוצים לתפוס את מילות השיר הנשמע מרחוק. בדרך המובילה מהשוק אל הכפר הופיע דוד מטביי עם החמור שלו. ביד אחת החזיק דוד מטביי את כובעו הפרוותי וביד שנייה את המושכה. החמור התנהל אחריו בעצלנות. האוזניים שלו נשמטו, פרסותיו שקעו עמוק בחול. על גבו הוא סחב שני שקים עם מלח. "נו, זוז, זוז כבר!" דרבן דוד מטביי את החמור "הרי לא הולכים אחורה, כמו סרטן, אלא קדימה, אמרתי! עוד מעט נגיע לנהר, נעבור בגשר ומשם רק שני צעדים לכפר. אני יודע, קשה לך, אתה חמור צעיר. הדם שלך רותח. אני בגילך יכולתי הרים שלמים לסחוב על גבי, ואתה נחלש משני שקיקים של מלח. חרפה לחמור

שכמותך! אך, כמה שאני צמא! מקוללת הדרך הזו. אין טיפת מים כאן וגם הנהר כמעט התייבש, רק חול וטין. נו זוז, זוז. אל תביט אחורה!" כשהגיעו לנהר דוד מטביי זרק את המושכה ואמר "עמוד כאן כמה רגעים ואני אקפוץ למקשה, למרין שלנו. אבקש שיכבד אותי באבטיח. אין לי כבר כוח, השרב עינה ממש. דוד מטביי הלך למקשה והחמור עמד מעל הנהר וחשב זמן רב האם לרדת לנהר ולשתות מים או לא לרדת. ואז על החוף ממול ראה דרדר – המאכל האהוב עליו.

החמור ירד בזהירות מהחוף והתחיל לעבור. הוא הגיע

כבר לאמצע הנהר, כשבמקרה דרך על אבן שקועה, מעד ונפל.

במים היה קריר ונעים. החמור חשב "אם אצא לאכול דרדר שוב יעשה לי חם. ואם אשכב במים יהיה לי קריר." ונשאר שוכב. עבר זמן עד שדוד מטביי חזר מהמקשה וראה – אין חמור. בסוף הוא ראה אותו – החמור שוכב בנהר כמו ג'מוס ולא זז. נאנח הזקן. כמו נמלים עברו בגבו: ומה עם המלח! הוא ירד מהר, הוציא את החבר הלא-נאמן לחוף ומישש את השקים. הם היו ריקים. כל המלח נמס! שאר הדרך החמור הלך נמרצות וחשב "אילו כל עשרים צעד היו בעולם נהרות, החיים יכלו להיות נהדרים, כמו באגדה."

ומה קרה אחר כך לא נעים לספר. ביום חמישי, באותה השעה ובאותה הדרך, דוד מטביי וחברו בעל אוזניים ארוכות הלכו מהשוק. דוד מטביי נאנח מרוב שרב והחמור לא רצה כלל ללכת מרוב העצלות, למרות שהפעם נשא על גבו לא שני שקי מלח אלא שתי חבילות צמר לא סרוק. כשהגיעו לנהר דוד מטביי שוב פנה למקשה והחמור ירד לנהר, ונשכב במקום העמוק ביותר.

כשהדוד חזר וראה את החמור הערום במים, ממש פרץ בצחוק.

"טוב! עכשיו צא!"

הזקן תפס את המושכה ומשך. החמור ניסה לקום אך לא צלח! הצמר ספג מים ונעשה כבד כמו ברזל. רק בקושי הצליח החמור המסכן לצאת לחוף עם המשא הרטוב שלו, ומתכופף מרוב עומס זחל לכפר. לפניו הלך דוד מטביי וצחק. אחריו הלך החמור וחשב "אינני מבין לשם מה קיימים נהרות בעולם. אילו כולם התייבשו החיים היו נעשים נהדרים, כמו באגדה."

